ମେସର୍ସ ୟୁନାଇଟେଡ୍ ଗ୍ଲାସ୍, ବାଙ୍ଗାଲୋର

ବନାମ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରାହକ

5, ଜାନୁଆରୀ 1995

[ବି. ପି. ଜୀବନ ରେଡ୍ଡୀ ଏବଂ ଏସ୍. ବି. ମଜମୁଦାର, ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଲୁଣ ଅଧିନିୟମ 1944/କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାୟନ) ନିୟମ, 1975; ଧାରା 4 (1)-ନିୟମ 6,7-ସୁରାପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ- ଏକ ବାହ୍ୟ କମ୍ପାନୀରୁ ବୋତଲ କ୍ରୟ ଏବଂ ପରେ ଏକ ବଟଲିଂ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ-ବଟଲିଂ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ-ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପୂର୍ବ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ନୂତନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ, ଘୋଷିତ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ-ବୈଧ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣିତ ।

ଆପିଲକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଖୋଡାୟ ଶିଳ୍ପ ସଂଘ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଉତ୍ପାଦନ ୟୁନିଟ୍, ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରକ କମ୍ପାନୀ ହେଉଛି ଖୋଡାୟ ଡିଷ୍ଟିଲେରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ । ଆପିଲକାରୀ ହେଉଛି ଖୋଡାୟ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡର ଏକ ବିଭାଗ ଯାହା ଖୋଡାୟ ଡିଷ୍ଟିଲେରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଶିଳ୍ପ ସଂଘ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକ ଆଲେମ୍ବିକ ଗ୍ଲାସ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ରୁ କିଣାଯାଇଥାଏ । ଖୋଡାୟ ଶିଳ୍ପ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ବୋତଲ ଗୁଡିକର ଉତ୍ପାଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 1978 ରେ ଆବେଦନକାରୀ-ୟୁନିଟ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ଶୁଳ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଯାଞ୍ଚ ପରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ସୂଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ କେତେକ ବୋତଲ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ) ନିୟମ, 1975 ର ନିୟମ 7 ଅର୍ଥାତ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କଏବଂ ଲୁଣ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 4 (1) ର ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ

ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ, ସହକାରୀ ସଂଗ୍ରାହକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ସଂଗ୍ରାହକ (ଅପିଲ) ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଧାରା **4 (1) (a)** ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଲାଗି ସେ ସହକାରୀ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରାହକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ **1.7.1979** ରୁ **30.6.1983** ଅବଧି ପାଇଁ ଯେଉଁଠାରେ ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିବା ବୋତଲର ମୂଲ୍ୟ ଆଲେମ୍ବିକ ଠାରୁ କମିଥିଲା, ସେଠାରେ ଆଲେମ୍ବିକ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଏହି ଆବେଦନରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଯେ କେବଳ ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ବୋତଲର ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ସମାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱୈତ ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ଅସଙ୍ଗତ ଆଧାରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ଯଥା: ଏଗୁଡିକ ଯେଉଁଠାରେ ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା, ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ କମ୍ ଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ନିଜେ ଉଚ୍ଚତର ମୂଲ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି, ଯଦି ସେହି ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେ ଆପତ୍ତି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ :**1.** ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ) ନିୟମ, **1975** ର ନିୟମ **7** ଏକ ଅବଶିଷ୍ଟ ନିୟମ ପ୍ରକୃତିର । ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ନିୟମ 6 (b) (i) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଠି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବିକ୍ରି କରିନଥାନ୍ତି, ବରଂ ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିନିଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ, ନିୟମରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

2. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ଏବଂ ଆକୃତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର କିମ୍ବା ବର୍ଗର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର/ବର୍ଗର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ପୃଥକ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ । ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ କିମ୍ବା ଶ୍ରେଣୀର ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଯଦି ହଁ, ତେବେ ଏପରି କରିବା କିଛି ବେଆଇନ ହେବ ନାହିଁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସେହି ବର୍ଗର ବୋତଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଆଲେମ୍ବିକ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ସେ ଆପତ୍ତି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେ କହିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ/ଶ୍ରେଣୀର ବୋତଲ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସାମୂହିକ ଦେଣନେଣକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ହୁଏତ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିପରେ ନତୁବା ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ/ବର୍ଗର ବୋତଲ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଲଗା ଅଲଗା କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ମୂଲ୍ୟାୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମାତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ, ବର୍ଗ କିମ୍ବା ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ପୃଥକ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ହିଁ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ରାଜସ୍ୱ ଯାହା କରିଛି ସେଥିରେ କିଛି ବେଆଇନ ନାହିଁ । [54- G- H, 55- A- C]

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2466/1989 ।

E-Cross ସଂଖ୍ୟା 400/87- A ଏବଂ E.Misc. No. 59/88- A ସହିତ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 29/89- A, E.A. No. 2033/86- A ରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀଙ୍କର 30.1.89 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ଭି. ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁମାରନ, ଏ.ଆର୍.ମାଧବ ରାଓ, ଟି. ରମେଶ ଏବଂ ଭି. ବାଲଚନ୍ଦ୍ରନ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜୋସେଫ୍ ଭେଲ୍ଲାପଲ୍ଲୀ, ଆର୍. ଶଶିପ୍ରଭୁ ଏବଂ ଭି. କେ. ବର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ଜୀବନ ରେଡ୍ଡୀ, ସଂଗ୍ରାହକ (ଅପିଲ) ଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ସୀମା ଶୁଳ୍କ , ଉତ୍ପାଦନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀ, ମେସର୍ସ ୟୁନାଇଟେଡ୍ ଗ୍ଲାସ୍, ବାଙ୍ଗାଲୋର, ଏକ ପୃଥକ ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା ନୁହେଁ । ଖୋଡେୟ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସଂଘ ଅଧୀନରେ ଏହା ଏକ ଉତ୍ପାଦନ ୟୁନିଟ୍ ଅଟେ । ଖୋଡେୟ ଡିଷ୍ଟିଲେରୀଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କେ. ଡି. ଏଲ୍.) ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । କେ. ଡି. ଏଲ୍. ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଖୋଡେୟ ଗୋଟିଏ ବେସରକାରୀ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଶିଳ୍ପ ସୀମିତ (କେ.ଡି.ବି.ଆଇ), ଯାହାର ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ବିଭାଗ ଅଟନ୍ତି । ଖୋଡେୟ, ଆର. ସି. ଏ. ନାମରେ ଏକ ସହଭାଗୀତା ସଂସ୍ଥା ରହିଛି । ଉକ୍ତ ଫାର୍ମର ଅଂଶୀଦାରମାନେ ଖୋଡେୟ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ଯିଏ କେ. ଡି. ଏଲ୍. ଏବଂ କେ.ଡି.ବି.ଆଇ କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି । ଏହି ଶିଳ୍ପ ଗୋଷ୍ଠୀର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ହେଉଛି ବିୟର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁରାସାରଯୁକ୍ତ ମଦ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବୋତଲିକରଣ କରିବା ।

1978 ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଉକ୍ତ ଶିଳ୍ପ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ବୋତଲିକରଣ ବିୟର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁରାସାରଯୁକ୍ତ ମଦ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକ ବାଙ୍ଗାଲୋର ନିକଟରେ ଏକ କାରଖାନା ଥିବା ମେସର୍ସ ଆଲେମ୍ବିକ ଗ୍ଲାସ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଠାରୁ କିଣାଯାଉଥିଲା । ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ଥିବା ଉକ୍ତ

ଶିଳ୍ପ ଗୋଷ୍ଠୀ 1978 ମସିହାରେ, ବୋତଲ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ୟୁନିଟ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନରେ ବିବାଦ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଜଡିତ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅବଧି ହେଉଛି 1, ଜୁଲାଇ 1979 ରୁ 30, ଜୁନ୍ 1983।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଟି ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଗୋଟିଏ 24, ଅକ୍ଟୋବର 1979 ରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି 10, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1981 ରେ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାଞ୍ଚ ପରେ, ଅବକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ଉତ୍ପାଦନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ, ବୋତଲ ଗୁଡିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଅନ୍ୟ ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟତୀତ କେତେକ ବୋତଲ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ) ନିୟମ, 1975 ର ନିୟମ 7 ଅନୁଯାୟୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 4 (1) ର ଧାରା (b) ଅନୁଯାୟୀ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ 8, ଫେବୃଆରୀ 1984 ଏବଂ 16, ଜୁନ୍ 1984 ରେ ଦୁଇଟି କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ରହିଥିଲା ଯାହାକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ, ସହକାରୀ ସଂଗ୍ରାହକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ସଂଗ୍ରାହକ (ଅପିଲ) ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଯିଏ ସହକାରୀ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସଂଗ୍ରାହକ (ଅପିଲ) ଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରାହକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିକଟରେ ଅପିଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା:

(a) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ସେହି ମୂଲ୍ୟ, କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆଦୌଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ମେସର୍ସ ଆଲେମ୍ବିକ ଗ୍ଲାସ୍

ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଦ୍ୱାରା ସମାନ କାଚ ବୋତଲ ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟର କେବଳ ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା ।

(b) ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ବୋତଲ ଗୁଡିକ କେବଳ ନିମ୍ନମାନର ଏବଂ 'ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ' ବୋତଲ ଥିଲା । ଏହି ପୁରୁଣା ବୋତଲରେ ବିକ୍ରି (କବାଡିୱାଲା) ଡିଲରମାନଙ୍କୁ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସେହି ମୂଲ୍ୟକୁ ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଆଧାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(c) କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଗାଯାଇଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡିକର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ/ବିଫଳତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ମୂଲ୍ୟ ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ଧାରା 4 (1) (b) ଅଧୀନରେ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଯେଉଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟମ ଅଧୀନରେ ଏହି ମାମଲାରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ହେଉଛି ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିୟମର ନିୟମ 6 (b) (i) ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା : "ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅବଧି (1-7-79 ରୁ 30-6-83) ମଧ୍ୟରେ, ଯେଉଁଠି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଏଠାରେ ବିଚାର କରାଯାଉଥିବା ବୋତଲଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମେସର୍ସ ଆଲେମ୍ବିକଙ୍କ ତୁଳନାରେ କମ୍ ଥିଲା, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଏବଂ ଖୋଡେୟ ସଂଘର ଅନ୍ୟ ୟୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା କାଚ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଧାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ । ବିଭାଗ ଏହି ମେସର୍ସ ଆଲେମ୍ବିକ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଆକଳନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏହି ଆକଳନର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବ ଦେୟ ଗୁଡିକୁ ଆଦାୟ କରିବା ବିଭାଗର ଅଧିକାର ହେବ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଭିନ୍ନତା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁମାରନ୍ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଥରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଧାରା 4 (1) (b) ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ରାୟ ଦେବା ପରେ ଏବଂ ଆଲେମ୍ବିକ ଗ୍ଲାସ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର

ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଯେ କେବଳ ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ସମାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ଏକ ଦ୍ୱୈତ ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ଅସଙ୍ଗତ ଆଧାରରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯଥା । , ଯେଉଁଠାରେ ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ, ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଆଲେମ୍ବିକର ମୂଲ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ । ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ବେଆଇନ ହେବା ବ୍ୟତୀତ ଅସମାନ ଥିଲା । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ରାଜସ୍ୱ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଯୋଶେଫ ଭେଲ୍ଲାପଲ୍ଲୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ନିୟମ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସୁସଂଗତ ହୋଇଥିବାରୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆହୁରି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ନିଜେ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି, ଯଦି ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ଆପତ୍ତି କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଧାରା 4 ର ଉପଧାରା (1), ଯାହା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଏହିପରି ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

" ଧାରା ୪, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅବକାରୀ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ । - (1) ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ, ସେହି ମୂଲ୍ୟ, ଏହି ଧାରାର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହିବ, -

(a) ତାହାର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ୍, ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ପାଇକାରୀ କାରବାର ସମୟରେ, ହଟାଇବା ସମୟରେ ଏବଂ ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ବିତରଣ କରାଯାଇଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ କ୍ରେତା ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ବିଚାର:

ନତୁବା

(i) ଯେଉଁଠାରେ, ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟରେ ପାଇକାରୀ କାରବାରର ସାଧାରଣ ଚଳଣି ଅନୁଯାୟୀ, ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ (ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନ ହୋଇ) ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ, ସେହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ, ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିର ଅସ୍ତିତ୍ୱର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗର କ୍ରେତାଙ୍କ କ୍ଷେତରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ:

(ii) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଇକାରୀ କାରବାର ସମୟରେ, ହଟାଇବା ସମୟରେ ଏବଂ ସ୍ଥାନରେ, ସେ ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି ଆଇନ ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥାଏ, ତେବେ, ଏହି ପରନ୍ତୁକର ଧାରା (iii) ରେ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏପରି ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ, ସମ୍ପର୍କରେ, ଏହାର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ;

(iii) ଯେଉଁଠାରେ କରଦାତା ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣତଃ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ କରାନଯାଇ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ସେଠାରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ସେହି ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ହଟାଇବା ସମୟରେ ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ, ଡିଲରମାନଙ୍କୁ (ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି ନହୋଇ) କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ସାମଗ୍ରୀ ଏପରି ଡିଲରମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ସେହି ଡିଲରମାନଙ୍କୁ (ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତି

ହୋଇଥିବାରୁ) ଯେଉଁମାନେ ଖୁଚୁରା ବଜାରରେ ଏପରି ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି;

(b) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି ହୋଇନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ନିକଟତମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ ସମତୁଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଅଧିନୀୟମର ଧାରା 37 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ (ମୂଲ୍ୟାୟନ) ନିୟମ, 1975 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଧାରା 4 (1) (b) ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ନିୟମ 6 ଏବଂ 7, ଯାହା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଏହିପରି ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ :

" ନିୟମ 6. ଯଦି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧୀନରେ ଥିବ କରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ନିୟମ 4 କିମ୍ବା 5 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ -

(କ) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୁଚୁରା କାରବାରରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥାଏ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଲ୍ୟ ସେହି ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମତ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଖୁଚୁରା ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବ, ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଟିକାଦାତା କୌଣସି ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପାଇକାରୀ କାରବାର ସମୟରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିଥାନ୍ତେ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ହ୍ରାସର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରକୃତି, ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟ ଚଳଣି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରକ ପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

(ଖ)ଯେଉଁଠାରେ କରଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନ୍ୟ ବସ୍ତୁର ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ କିମ୍ବା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନ ଭାବରେ ଆଧାରିତ ହେବ -

(i) କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ଏବଂ ନିର୍ମିତ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଏହି ଉପ-ଦଫା ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କାରଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି, ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଏବଂ ତୁଳନାତ୍ମକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବସ୍ତୁଗତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥାଏ, ତାହା ବିଚାରକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ମତରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମନେହେବା ଭଳି ସମଯୋଜନ କରିବେ ।

(ii) ଯଦି ଉପ-ଦଫା (1) ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତା ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କରିଥାନ୍ତି ଯଦି ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀରେ ଲାଭ କିଛି ଥାଏ ତେବେ ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ;

(c) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟିକସଦାତା ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ଯେ ସାଧାରଣ ଭାବେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ପାଇକାରୀ କାରବାର ସମୟରେ ବିକ୍ରି ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 4ର ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ର ପରନ୍ତୁକର ଖଣ୍ଡ (iii) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ -

((i) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ନିୟମର ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିରେ, ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ ଖୁଚୁରା କାରବାରରେ ଏପରି ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି;

(ii) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ନିୟମର ଖଣ୍ଡ (b) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିରେ ଅନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣରେ ସେପରି ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି;

(iii) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡିଲର ଏବଂ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଏପରି କ୍ରେତାମାନେ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ଅଟନ୍ତି ତାହା ଅପସାରଣ ସମୟରେ ସାଧାରଣତଃ ଏପରି ଶ୍ରେଣୀର କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବା ଆଧାରରେ ଜଣାପଡେ ।

ନିୟମ 7- ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଚାର ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ, ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ, ପୂର୍ବୋକ୍ତ ନିୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରିବେ ।"

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ନିୟମ 7 ଏକ ଅବଶିଷ୍ଟ ନିୟମ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନିୟମ 6 (b) (i) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରି ବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଠି ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବିକ୍ରି କରିନଥାନ୍ତି, ବରଂ ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିନିଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥିତିରେ, ନିୟମରେ କୁହାଯାଇଛି, କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ତୁଳନାତ୍ମକ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁମାରନ୍ ମଧ୍ୟ ସହମତ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଏହା ଏକ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟମ ଯଦିଓ ସେ ନିୟମ 6 (b) ର ଧାରା (c) ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ନିୟମରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ସେ ଯାହା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ତାହା ହେଉଛି ଯେ ଥରେ ରାଜସ୍ୱ ସମାନ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଜଣେ କରଦାତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ, ତାହା ହିଁ କେବଳ ଆଧାର ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଅନ୍ୟ ଆଧାରକୁ ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଏକମତ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ବିଦ୍ୱାନ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ନିବେଦନରେ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ବୋତଲଗୁଡିକ ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟର, ଅର୍ଥାତ୍ ଭିନ୍ନ ଆକାର ଏବଂ ଆକୃତିର ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର କିମ୍ବା ବର୍ଗର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର/ବର୍ଗର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ପୃଥକ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ । ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ କିମ୍ବା ବର୍ଗର ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଯଦି ହଁ, ତେବେ ସେଥିରେ କିଛି ବେଆଇନ ହେବ ନାହିଁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ବର୍ଗର ବୋତଲଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆପଲାମ୍ବିକ ଦ୍ୱାରା

ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ଆଲେମ୍ବିକ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ, ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଯେପରି ଶ୍ରୀ ଭେଲ୍ଲାପଲ୍ଲୀ ଯଥାର୍ଥରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀ ଆପତ୍ତି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯଦି ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ସେ କହିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗ/ଶ୍ରେଣୀର ବୋତଲ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପ୍ୟାକେଜକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା କିମ୍ବା ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ/ବର୍ଗର ବୋତଲ ପାଇଁ ପୃଥକ ଭାବରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ମୂଲ୍ୟାୟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମାତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ, ବର୍ଗ କିମ୍ବା ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ପୃଥକ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ହିଁ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ରାଜସ୍ୱ ଯାହା କରିଛି ସେଥିରେ କିଛି ବେଆଇନ ନାହିଁ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖାରଜ ହୁଏ । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଜି.ଏନ୍. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।